

*****
 Előfizetési ár:
 Egy évre 12 kor
 Fél évre 6 kor
 Negyed évre 3 kor
 Egyes szám 24

HONTI LAPOK

*****
 Nyilttér sora 40 fill
 Hivatalos
 és magánhirdetések
 árszabás szerint.
 Többszöri hirdetés
 nélkül árendmény.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 — I P O L Y S Á G O N . —

Felölős szerkesztő:
 H A L Á S Z F E R E N C .

Megjelen
 szombaton reggel.

A FŐGIMNÁZIUM ÉS AZ IGAZSÁGÜGY PALÓTÁJA.

Ipolyság nagyközség képviselőtestülete a hó 19-én rendkívüli közgyűlést tartott, melynek nevezetes tárgyai voltak:

1. a rozsnyói káptalan vásártarifájának felemelése;

2., a királyi állami főgimnázium építési telkének megajánlása;

3., az igazságügyi palota részére szükséges telek biztosítása.

Valóságos fejedelmi ajándék az a súlyos anyagi áldozat, amit a nagyközség a vásártarifa felemelése által a rozsnyói káptalannak, mint kegyurnak hoz, azért az értékért, amit a nagyközség kap az által, hogy a főgimnázium telkét, és az ehhez szükséges utcákat a káptalantól ingyen kapja. Ézsau lencséjének megismétlődő parabolája ez, de kénytelen meghozni a nagyközség ezt az áldozatot, hogy a békes megegyezés meghiusítása, és a függő kérdések bizonytalan kitolása által a város fejlődésének nagy érdekeit ne dobja kockára, hanem azok megoldását siettesse.

Szó szerint adjuk alábbiakban a képviselőtestület mindhárom határozatát.

A vásártarifa emelése.

Ipolyság nagyközség képviselő testülete a rozsnyói székes főkáptalan ajánlatát a vásártér átengedése stb. tárgyában tudomásul veszi s azt akképen fogadja el, hogy:

1. tulajdonjoggal átveszi a rozsnyói székes főkáptalan tulajdonát képező vásártér területéből az ide mellékelt vázrajzon a-b-c-d-e-f-g-h-a — betűkkel körülhatárolt négysz. öl kiterjedésű területet.

2. a nagyközség hozzájárul ahhoz, hogy az új vásártér a főkáptalan által felajánlott helyen, vagyis Sági Fülöpné telke és a kápolna között jelöltessék ki.

3. hozzájárul ahhoz, hogy a vásártarifa az ide fűzött tarifában foglalt díjtételek szerint felemeltessék.

4. ezen ügyletnek valamennyi illetékes fórum által történt jóváhagyása és a birtokbaadás után 60 nap alatt fizet a székes főkáptalannak 8000 korona vételárat.

5. A székes főkáptalan a vázrajzon c-d betűkkel jelölt vonal folytatásában utcát nyit az utig, hasonlóképp utcát nyit az f-e vonal folytatásaképp a major felé, valamint a major mellett úgy amint mindezeket a vázrajz kimutatja.

6. Kötelezi magát a székes főkáptalan, hogy a vázrajzon jelzett azon területeket, a melyek a nagyközség tulajdonába nem mennek át, a község jelentkező lakosainak építkezés céljaira folyó áron parcellánként áruba bocsátja és eladja.

7. A nyitandó utcák uttesteinek elkészítése a község terhére történik, ellenben a gyalogjárdák a fennálló szabályok értelmében fognak készíttetni.

8. A vázrajzon — i-k-l-m-n-o — területek a főkáptalan tulajdonába mennek át, viszont a p- területet az utca részére átengedni tartozik, hogy így az utca kiegyenlítettessék.

9. A község a szerződés jóváhagyása után azonnal birtokba léphet, esetleg hamarabb is mihelyt a főgimnázium vagy a törvénykezési épület építése megkezdetik, s az új vásártér hatóságilag kijelöltetik.

10. A vásártarifának a keresk. minisztérium által történő esetleges kisebb módosítása a szerződést nem teszi hatálytalanná.

11. Utasítja a község előljáróságát, hogy a megállapodásokat tkvi átírásra alkalmas szerződéske foglalván, a szerződést a főtiszt, főkáptalannal foglalja írásba és végleges jóváhagyás végett ide mutassa be.

12. Ezen ügyletnek minden pontja összefüggvén egymással, csak együttesen hajtható végre, s így nem képez prejudiciumot a tekintetben, hogy a tarifa külön is felemeltessék, vagy hogy az új vásártér hol helyeztetnék el.

Indokolás:

Ipolyság nagyközségnek szüksége van építkezési helyre a főgimnázium és a törvénykezési épület részére.

Ennek céljaira legalkalmasabb a vásártér területe, minélfogva annak átengedése iránt a főtiszt, rozsnyói székes főkáptalannal tárgyalásokba bocsátkozott és meg is egyezett.

A megegyezés feltételeit a rendelkező rész tartalmazza.

Itt még csak azt jegyzi meg a nagyközség, hogy a közoktatásügyi és az

igazságügyi kormányokkal még mindeddig nem tudott véglegesen megegyezésre jutni a tekintetben, hogy az egyes épületek miképpen helyeztessenek el. Az azonban már bizonyos, hogy az elhelyezés a főkáptalan által átengedendő terület igénybevételével feltétlenül megtörténhetik. Ezért a nagyközség a kérdéses területet szabad rendelkezésre veszi át, tetszése szerint oszthatja be, és használhatja fel, biztosítván mégis, hogy a c-d-e-f — vonalok mentén utcát fog nyitni.

A főkáptalan a gimnázium részére szükséges telket külön ellenérték nélkül adja át, viszont a nagyközség hozzájárul a vásártarifa felemeléséhez.

De mivel a székes főkáptalan a gimnázium részére 3200 négysz. ölet vett számításba, a közoktatásügyi kormány által kívánt terület pedig 4000 négysz. ölet tesz ki, ezért figyelemmel arra, hogy a törvénykezési épület céljaira szolgáló terület négysz. ölenként 8 koronával volna fizetendő, ebből csak 1000 négysz. öl után kapja a főkáptalan a 8 kor. vételárat, vagyis a székesfőkáptalan javára 8000 korona lesz fizetendő, ellenben a 765 négysz. öl területért külön ellenérték nem fizettetik, hanem ezzel lesz kiegyenlítve a gimnázium területéhez hiányzó 800 négysz. öl.

A főgimnázium telke.

A nagyközség képviselő testülete az előljáróság bejelentését tudomásul veszi és a főgimnázium céljaira felajánlja és a m. kir. kincstárnak teljes tulajdonjoggal minden fentartás nélkül átengedi az ide mellékelt vázrajzon I. számmal kijelölt 4000 négysz. öl területet, kijelentvén, hogy annak esetleg a vázrajzon II. számmal jelzett elhelyezéséhez is hozzájárul.

Ezen határozata akkor válik hatályossá, ha a község a telek tulajdonjogát megszerezte s abban a helyzetben lesz, hogy azt a m. kir. kincstárnak tényleges birtokába bocsáthatja.

Indokolás:

A nagyközség a rozsnyói székes főkáptalannal folytatott tárgyalások eredményeképp előreláthatólag abban a helyzetben lesz, hogy a kérdéses telek tulajdonjogát megszerezheti, ezért azt már most feltételeken felajánlja az építendő gimnázium céljaira, minthogy a közoktatásügyi kormány az építést

attól tette függővé, ha megfelelő telket kap.

Az állami ut felől szélesebb területet azonban nem ajánlhat fel, mert e részben a szomszéd telek tulajdonosával megegyezni nem sikerült.

Ha azonban a közoktatásügyi kormány megelégszik azzal, hogy az a-b vonalon nem 20 hanem csak 15 méter széles utca nyitassék, úgy a nagyközség a II. alatti vázrajz szerint kész a telket átengedni

Az igazságügyi palota telke.

Ipolyság nagyközség kimondja, hogy az ide csatolt vázrajzon a b-c-d betűkkel körülhatárolt 1800 négysz. ö. l. kiterjedésű belterület a m. kir. kincstár által felépítendő igazságügyi épület céljaira kijelöli. — Ebből a d-e-f-g-k-l-m- (négysz. ö. l.) kiterjedésű területet a mely jelenleg közlekedési utat képez, továbbá az e-c-b-g-f- (négysz. ö. l.) területet, a mely jelenleg a rozsnói székesfőkáptalan tulajdonát képező vásártérnek részét képezi, a m. kir. kincstár tulajdonába már ezen határozatával ellenérték nélkül ezennel átengedi, az ipolysági 1553 sztkvben 9 4 c hrzi sz. a. felvett és Hontvármegye tulajdonát képező a n-c-k-l-m- betűkkel körülhatárolt négysz. ö. l. terület és épület ingyenes átengedését pedig Hontv. törvényhatósági bizottságánál kérelmezi.

Az a-k-g-b-h-p-r- betűkkel körülhatárolt területen utca nyitást határozza el, s ezt elrendeli.

Ezen határozat akkor válik hatályossá s végrehajthatóvá, ha Hontvármegye th. bizottsága a kívánt telekrészt átengedi, a főkáptalan tulajdonát képező résznek tulajdonjogát pedig a nagyközség megszerezte.

Utasítja a képviselőtestület a nagyközség elöljáróságát, hogy a tkvi átírást végeztetve szükséges okmányokat megszerkesztve annak idején jóváhagyási záradékkal való ellátás végeztetve mutassa be.

Indokolás:

Az ipolysági kir. törvényszék, ügyészség és járásbíróóság, valamint a fogház helyiségei szűkek, a modern haladás követelményeinek egyáltalán nem felelnek meg.

Még kevésbé fognak megfelní a polgári perrendtartás, valamint a fiatal korokra vonatkozó rendelkezések életbelépése után.

Ezért az igazságügyi kormány elhatározta, hogy Ipolyságon a kor igényeinek megfelelő monumentális igazságügyi palotát épít, feltételül azt szabván meg, hogy ingyen telket kapjon hozzá.

A nagyközség átérzi annak a kötelességnek súlyát, hogy a telek átengedését elő kell segítenie. Viszont figyelembe kellett vennie, hogy a község terhei igen nagyok s a most egyidejűleg létesítendő főgimnázium érdekében teljesítendő különféle kiadások rendkívüli módon megterhelik a község háztartását.

Nem hagyhatta figyelmen kívül azt a körülményt sem, hogy az igazságügyi palota felépítése nem csak Ipolyság községnek az érdeke, hanem az egész vármegyéé, sőt összefügg a Hontmégyében székelő törvényszék létesítésének kérdésével.

Ezen okokból, mint egyetlen alkalmas telket kijelöli a főszolgabírói hivatal és lakás elhelyezésére szolgáló telket s minthogy ez a vármegye tulajdonát képezi, annak ingyenes átengedését a vármegye törvényhatósági bizottságánál kérelmezi.

Az ingyenes átengedés iránti kérelmet ekkép indokolja.

A község a telek adási kötelezett séghez a maga részéről kellő mértékben hozzájárul, midőn a törvényhatóság által átengedendő telekhez hozzácsatolja az uttestet — gondoskodik a saját költségén más ut létesítéséről — és megszerzi hozzá a rendelkező részben körül irt, jelenleg a rozsnói székesfőkáptalan tulajdonát képező területet.

A törvényhatóság pedig azzal amit idáig megszavazott voltaképpen csak látszólagos hozzájárulást ad, mert nagyobb ellenértéket kap.

A törvényhatóság már előbből úgy határozott, hogy az alispáni, főorvosi és főszolgabírói lakásokat értékesíti s azok eladási árát 100,000 koronában előirányozván, abból 70,000 koronát átad az igazságügyi kormány az igazságügyi palota építési költségeihez való hozzájárulás céljából részben a kir. kincstár által a vármegye-ház épületeibe befektetett összegek visszatérítése címén — míg 30000 koronát az igazságügyi kormány által visszabocsátandó épületek átalakítására fordít.

Megkapja azonban mind azt a helyiséget, amit a megyeház épületében az igazságügy jelenleg használ.

Előre látható, hogy a főorvosi és alispáni lakok eladásából a főszolgabírói lak nélkül is több fog befolyjni, mint a 3 épületért együttesen előirányozva volt 100000 korona.

Viszont a törvényhatóság akkor, amikor az igazságügyi kormány által jelenleg használt törvényszéki, járásbírói, ügyészségi és fogház épületeket kiüríti és átadja, annyi helyiséget kap birtokába, aminek a bére, illetve használati értéke legalább a 8000 koronának felel meg évenként. Ekkép a törvényhatóság a kellő ellenértéket megkapja.

A tényleges átadás a dolog természeténél fogva akkor lesz eszközölendő, mikor a község a kérdéses területeket tényleg megkapja.

A telek térfogatának és fekvésének meghatározásával figyelemmel kellett lenni arra, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter ur személyesen kijelölve a főgimnázium telkét, csak a kettős érdek figyelembe vételével, lehetett az igazságügyi kormány részére átengedendő telket megállapítani.

Az Állami Tisztviselők közgyűlése.

Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete e hó 18 án tartotta rendes évi közgyűlését a budai Vigadó nagytermében. Az Országos Egyesület igazgató-választmánya az egyesület fennállásának kilencedik évében kifejtett működéséről számolt be ezuttal és az eredményes munka öntudatával jelentette, hogy a lefolyt esztendőben s családi pótlékról szóló 1912. évi XXV. törvényeikk, továbbá az állami alkalmazottak, valamint azok özvegyeinek és árváinak ellátásáról szóló 1912. évi LXV. törvényeikk megalkotásával a tisztviselői kar függő kérdései közül két régóta hangzottatott kívánság teljesült be.

Az igazgató-választmány jelentése kapcsán magas színvonalu vita indult meg, amelyből két momentum emelkedik ki. Az egyik az, hogy — eltérőleg az eddigi közgyűlésektől — az állami tisztviselők nevében is történt felszólalás, amelynek eredménye előreláthatólag az lesz, hogy az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete állást fog foglalni aziránt, hogy a férfi- és női tisztviselők teljesen egyenlő elbánásban részesüljenek. A közgyűlés hangulatából különben azt is megtudtuk, hogy a magyar állami tisztviselői kar épen nem ellensége a nők választójogának, a mely a szónoknő szerint egyetlen feltétele annak, hogy a nők jogos kívánságai figyelembe vétessenek.

A másik érdekes jelenség, hogy a tisztviselők — akik az idén kongresszust is fognak tartani — most már olyan határozott hangon követelik a *szolgálati pragmatikát* és azzal kapcsolatban az *automatikus előlépést*, hogy a tisztviselői szociális reformok már csak ideig-óráig késhetnek. A közgyűlés azt az elvet tűzte az egyesület zászlójára, hogy minden egyes tisztviselőnek minden egyes alkalommal arra kell törekedni, hogy felvilágosítsa a polgárságot a reformok szükségességéről s arról, hogy a reformok nemesak a tisztviselői kar, de a polgárság érdekében is szükségesek, mert csakis-öntudatos, minden külső behatástól független köztisztviselők képviselhetik kellőképpen a polgárság érdekeit. A szó mai értelemben vett magyar állami tisztviselői kar négy év múlva ünnepli születésének évfordulóját s e jelentős évfordulót csak úgy lehet méltóképpen megünnepelni, ha azt megelőzőleg életbe lép a tisztviselői kar függetlenségét biztosító két reform.

Az állami tisztviselők azt is fontosnak tartják, hogy a parlamentben arra hivatott s a tisztviselői kérdéseket, bajokat jól ismerő férfiak is helyet foglaljanak. Ez okból kérik, hogy a képviselőjelölt-tisztviselő szabadságoltassék és ha megválasztják képviselőnek, legalább tíz évi szolgálat esetén rögtön nyugalomba vonulhasson. Ezenkívül azt is szükségesnek tartják a tisztviselők, hogy a képviselőházban külön erre a célra szervezett állandó bizottság készítse elő a tisztviselőket érdeklő javaslatok tárgyalását.

A közgyűlés lefolyásáról szóló tudósításunk a következő:

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete rendes évi közgyűlését a budai Vigadó nagytermében, amelyen a nagyszámú megjelent tagokon kívül az ország minden részéből megjelentek a rokonszültek kiküldöttei. Képviseltették magukat: az Országos Bírói és Ügyészi Egyesület, a Postatisztviselők Egyesülete, az Országos Polgári Iskolai Tanáregylet, az Igazságügyi Kezelőtisztek Egyesülete, az Állami Tanítók Országos Egyesülete, továbbá a szegedi, lugosi, kolozsvári, kalocsai, brassói főkegyesületek.

Kazinczy Gábor táblabíró (Döbrecen) elnöki megnyitójában megemlékezett az egyesület munkásságáról, a mely az elmúlt esztendőben a tisztviselők érdekeinek megóvásáért eredményesen működött s a tisztviselők helyzetének javítását szorgalmazta.

Az elnöki megnyitó után Biró Benedek dr. titkár az üdvözlő táviratokat olvasta fel, köztük a brassói kör és Batthyány Tivadar gróf üdvözlését, a melyeket a közgyűlés nagy lelkesedéssel fogadott. Ezután Biró Benedek dr. az igazgató-választmány jelentését mutatta be. Az egyesület az elmúlt évben a családi pótlék, a nyugdíjrevízió, a vasuti jegykedvezmény stb. megalkotását sürgette. Az első két eszme meg is valósult.

László Józsefné a posta női alkalmazottainak anyagi helyzetéről szólott. Szükséges, hogy az alkalmazottak közt ne legyenek különbségek abból a szempontból, hogy nők-e vagy férfiak, hanem csakis a kvalifikáció és a rátermettség, a munka legyen irányadó. Az egyenlő elbánás érdekében valónak tartja a nők választójogának megalkotását is, mert szerinte a választójog az egyetlen eszköze annak, hogy az illetők jogai érvényesülhessenek.

Wandersen András (Kalocsa) fontosnak tartja, hogy az egész ország állami tisztviselői egybe tömörüljenek, mert a széttagoltság nem alkalmas az érdekek megóvására.

Atlasz Miksa, Szilágyi József és Szatmári Sándor felszólalása után Andor Endre min. osztálytanácsos nagyhatású beszédben ismertette az állami tisztviselők kivánságait, amelyek közül legsürgősebben egy becsületes szolgálati pragmatikát kell megvalósítani automatikus előlépéssel kapcsolatosan, hogy a tisztviselői kar jogai biztosítva legyenek s kötelességeit megszabják. Előszóval meg írásban fel kell világosítani az összes társadalmi tényezőket, hogy a közérdek, a lakosság érdeke kívánja, hogy a tisztviselő ne legyen ide-oda helyezhető, hanem függetlenül működhesen közre a polgárság jogainak megvédése körül. Nem igaz — ugymond — hogy a szolgálati pragmatika és az automatikus előlépés a léka, hanyag tisztviselőt védene. Ellenkezőleg, módot nyújtana arra, hogy a nem dolgozó, protekcióból élő tisztviselők elveszítsék a talajt a lábuk alól. Jó példakülönbösen Poroszország, ahol azt látjuk, hogy ott az állami tisztviselői kar és az állam egészen összefonóttak.

Az elnöki válasz után a közgyűlés tudomásul vette a jelentést és megbizta az igazgató választmányt, hogy előterjesztést intézzen a kormányhoz, kérve, hogy:

1. alkottassék meg mielőbb a tisztviselői kongresszusok határozatainak megfelelő szolgálati pragmatika és pedig annál is inkább, mert már évek előtt ugy nyilatkozott az akkori kormányelnök a képviselőházban, hogy az állami tisztviselők szolgálati pragmatikájára vonatkozó törvény még a választási reformra vonatkozó törvényt megelőzőleg kell, hogy megalkottassék; evégből az e részében már az előző kormányok idején készült pragmatika javaslat adassék ki mielőbb az országos egyesületnek, hogy arra vonatkozó véleményét és javaslatát mielőbb előterjeszthesse;

2. addig is, míg a tisztviselői kongresszusok határozatából kért automatikus előmenetel rendszere megvalósítható volna, az általános, de elsősorban különösen a fix javadalmazásu alkalmazottakat sújtó drágaság némi ellensúlyozása céljából kongresszusunk határozatának megfelelőleg a jelenleg érvényben álló előmeneteli rendszer sürgősen módosíttassék abban az irányban, hogy a magasabb fizetési fokozatok elérésére szükséges várakozási idő az egész vonalon három évben állapíttassék meg;

3. a tisztviselői lakberek megállapításának módja, skálája többszörös felterjesztésünk értelmében teljesen a katonatiszti lakberek megállapításának szabályai szerint rendeztessék és ez alkalommal a katonai özvegyeket megillető u. n. halálozási negyed kedvezménye a polgári állami tisztviselők özvegyeire is kiterjesztessék;

4. az utiköltségek és napidíjak kor-

szerű szabályozása iránt felterjesztett emlékiratunk érdemben is mielőbb elintéztessék oly értelemben, amint azt a múlt évi május havának 19-én tartott kongresszusunkon a kormány képviselőjében megjelent pénzügyi államtitkár ur már be is jelentette volt;

5. a nyugdíjjáruék-alap felhasználása tekintetében az állami tisztviselők országos egyesülete mindenkor meghallgattassék és az esetleg létesítendő intéző és felügyelő-bizottságban egyesületünknek megfelelő képviseltetése biztosíttassék;

6. az összeférhetetlenségi törvénynek a közeljövőre kilátásba helyezett revíziójára való tekintettel az 1901: XXIV. t. c. 1. §-ába, avégből, hogy az arra rátermett vagyoni helyzete miatt nyugdíját nem nélkülözhető, de nyugdíjazásra még nem érett állami tisztviselőnek képviselővé választása a gyakorlatban lehetővé tétessék, a szegedi és kolozsvári kongresszusok kivánságainak megfelelően vétessék föl az a kiegészítő rendelkezés, mely szerint: „Ha egy legalább 10 évet szolgált állami tisztviselő országgyűlési képviselővé jelöltetik, azonnal szabadságot kell adni a választás megejtéséig, illetőleg a választás szabályszerű igazolása után az országgyűlési képviselővé választott ilyen tisztviselőt azonnal nyugdíjazni kell”;

7. történnék oly irányú intézkedés, hogy a köteles szolgálati időn túl szolgáló, illetve szolgálatban megtartott tisztviselők létszámfelettiüknek tekintessenek, hogy az utánuk következő jogszzerű előremenetelét ne akadályozzák.

Ezután Lüske Lajos az 1913. évi költségeloirányzatról tett jelentést s a számvizsgáló bizottság jelentése után a közgyűlés a tisztikarnak és a választmányának a felmentvényt megadta.

Az indítványok során tárgyalták és egyhangulag elfogadták Kolozsvári Kornélnak azt a javaslatát, amely szükségesnek tartja, hogy amint az Angolországban, Ausztriában megvan, úgy nálunk is állandó bizottságot alapítsanak a parlamentben a tisztviselők ügyeinek intézésére. Ez a bizottság az egyesületek szakvéleményének meghallgatásával készítené elő a tisztviselőkre vonatkozó törvényjavaslatokat. A szolgálati pragmatika ügyében a választmány javaslatot terjesztett be s a közgyűlés Stadler Nándor és Andor Endre dr. hozzászólása után elhatározta, hogy feliratot intéz a kormányhoz és kéri a szolgálati pragmatika megalkotását.

A tisztújítás előtt Benedek Sándor államtitkárt, az egyesület volt társelnökét, nagy lelkesedéssel tiszteletbeli taggá választották meg. Ezután a választásokat ejtették meg. Elnök lett Batthyány Tivadar gr., társelnökök: Kazinezy Gábor, Kossinzy Viktor, alelnökök: Moesári Béla, Hedry Lőrinc, Andor Endre dr., számvizsgálók: Püskösti György, Lüske Lajos, Holzschuch Lajos. Megválasztottak még hetven rendes igazgató-választmányi tagot és husz póttagot.

Az Ipolysági Ker. Munkáspénztár.

Az Ipolysági Kerületi Munkásbiztosító pénztár e hó 25-én határozatképtelenség esetén június 1-én tartja rendes évi közgyűlését melynek tárgysora:

1. A közgyűlés megnyitása, szabályszerű egybehívásának igazolása, határozatképtesség megállapítása, a jegyzőkönyv vezetése és hitelesítése iránti intézkedés.

2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az 1912 évi zárszámadás és mér-

leg előterjesztése, határozathozatal az 1912. évi felesleg egyharmad részének hováfordítása és a felmentvény megadása iránt.

3. Az 1914. évi költségeloirányzat megállapítása.

4. Az alapszabályok 22. §-a értelmében kellő időben beérkezett indítványok tárgyalása.

5. Hat munkaadó és hat biztosított igazgatósági tagnak és ugyanannyi pótagnak, három munkaadó és három biztosított felügyelő bizottsági tagnak és ugyanannyi pótagnak, tíz munkaadó és tíz biztosított választott bírósági ülnöknek, öt munkaadó és öt biztosított választott bírósági helyettes ülnöknek és végül az Országos Munkásbetegsegélyező és Balesetbiztosító Pénztár egy munkaadó és egy biztosított közgyűlési kiküldöttének és három-három póttagjának titkos szavazás útján való megválasztása. Igazgatósági tagokká az ipari csoportból 3-3 a gyári csoportból 1-1 és a kereskedelmi csoportból 2-2 munkaadó, illetve biztosított tag választandó. Az Országos Pénztár kiküldöttek a három foglalkozási csoport közül egyforma arányban választandók.

A pénztár bevétele volt 1912. évben 69838 korona a kiadás 67248 korona. Felesleg tehát 2590 korona.

Az 1912. évben az átlagos taglétszám 3006. A keresetképtelen beteg tagok száma 768. Keresetképtelenséggel nem járó betegségi esetek száma 1523. A tagok családjáikban előfordult megbetegedések száma 1280. Tüppénzes napok száma 8904. Kórházban ápolt tagok száma 88. Kórházban ápolt családtagok 15. Kórházi napok száma 2210. Gyermekágyi napok 31. Fürdőzési segély 5 esetben. Fürdőzési napok száma 110. Meghalt 14.

A pénztár humánus intézményéről még a következő statisztika tesz tanúságot:

Orvosi gyógykezelést és abból eredő fuvardíjakért 19.046 K. 46 fill. költség merült fel. Szülészeti támogatásért 594 kor. Gyógyszerek és gyógyászati eszközökért 11.232 kor. 15 fill. A pénztár által nyújtott gyógyfürdő segélyek 671 kor. 46 fill. Kórházi költségek 3591 kor. 74 fill. Tüppénz és gyermekágyi segély fejében 13829 korona 25 fill. Temetkezési segély címén 819 kor. 50 fill. Összesen 49775 korona 59 fillér lett a tagok különféle segélyezésére kifizetve.

Ma már minden egyes munkás megvan győződve arról, hogy a pénztár a tagok javára van, különösen olyan helyen, mind nálunk, hol a pénztár igazgatója nemcsak a tisztviselők érdekét képviseli, de a tagok mennél nagyobb segélyezését is előmozdítja.

Az alkalmazott ma már maga követeli, hogy munkaadója őt a pénztárba bejelentse, amellyel bizonyít az, hogy a tagok létszáma 3 év óta kétezer taggal emelkedett.

Nem mulaszthatjuk el e helyen ugy a pénztár igazgatójának, mint az igazgatóságnak buzgó tevékenységükért elismerésünket kifejezni, kik együttesen az oly rendetlenül vezetett pénztárt 3 év óta mintapénztárrá alakították át.

(-n.)

A hétről.

— május 23

Urnapija.

Az egyház menyegzői napja, az Urnapja, az oltári szentség szereztesének ünnepe.

A menyegzőkön szokásos külsőségekkel végzi szertartásait e napon a katolikus egyház.

Lombos sátrakat emelnek a templom közelében, virágdiszes körmenetre indulnak a szentséggel, örvendező énekekkel díszítik az Urat.

Négy lombsátrat építenek, amelyeknél pihenőt tart a szolozsmázó körmenet s a sátor alján ragyogó ruhában áll a pap, felmutatja az oltári szentséget és áldást oszt vele a világ minden tája felé.

Közel hétszázados multja van ennek az ünnepnek, a szertartásainak és gyönyörű énekeinek.

Egy jámbor apáca, Juliánna, a lütichi kolostorban, látomást látott és annak sugallatára fölkerete Pantaleon Jakab főesperest, hogy szorgalmazza az Ur napjának szentelt külön ünnepet.

Pantaleon Jakabból IV. Orbán néven pápa lett és 1264-ben elrendelte az új ünnep tartását.

A mise szövegét és a körmenet énekeit akvinoi Tamás szerzette s közülik kettő: „Mondj éneket zengő nyelven“ és „Diesér, Sion, Megváltódat“, az egyházi költészet legszebb alkotásai közé tartoznak, melyeknek újongó öröme mindig frissen és szívesen szólóan hat.

Urnapiján, tömjénillat tölti meg a házakat és szent dalok verik fel az áhítatos esendőt a menet útján.

Nálunk is a hagyományos szertartással ülték meg a katolikus hívők Urnapját.

Schreiber Aladár esperes-plebános vezette az ünnepi körmenetet a feldíszített négy lombsátorhoz.

— A törvényszéki elnök vizsgálaton. Martinovich István kir. törvényszéki elnök e hó 23-án kezdte meg a vámosbírói kir. járásbírói ügymenetének vizsgálatát.

— A főgimnáziumi beiratások. Jankovich Béla dr. kultuszminiszter tudvalevőleg akként rendelkezett, hogy mindaddig míg a főgimnázium igazgatóját kinevezi, a szeptember 1-én megnyíló ipolysági főgimnázium I-ső és II-ik osztályába jelentkező tanulókat vármegyénk tanfelügyelője jegegyezze elő. Albrecht János, a pozsonyi tankerület főigazgatója e hó 19-én volt Ipolyságon, és a miniszter megbízásából akként intézkedett, hogy vármegyénk tanfelügyelője nem csak előjegyzéseket fogad el, hanem tényleg a beiratásokat is eszközölni fogja, még pedig a növendékek a mostani tanév végén nyerendő IV-ik elemi illetőleg I. főgimnáziumi osztályu bizonyítványa alapján. *Érdekükben áll tehát a szülőknek, hogy ne várják meg a szeptemberi beiratási időt, hanem már a mostani júniusi*

tanév végén irassák be fiukat az ipolysági főgimnázium I-ső, illetőleg II-ik osztályába

Mert könnyen megeshetik az is, hogy a jelentkező tanulók száma csakhamar elérje az előírt létszámot, és akkor a már később jelentkező tanulókat, az igazgatóság helyhiányában kénytelen volna visszautasítani. Értesüléseink szerint az eddig előjegyzett tanulók száma az I-ső osztályra 36. a II. osztályra 20.

— Szülők figyelmébe. Azon tanulók, a kik a polgári iskola I-ső osztályából a főgimnázium II-ik osztályába kívánnak lépni, a latinból, mint vizsgalati pótló tárgyból előkészítésre jelentkezhetnek Jávör B. Lajos igazgató tanítónál, a ki a szülőket a szükséges tudnivalóiról tájékoztatja.

— Eggenhoffer-majális. Eggenhoffer Lipót, az Eggenhoffer fele nagyvállalat ipolysági főnöke e hó 18-án erdei kirándulást rendezett, melyen gavaléros vendégszeretetét mintegy 80 meghívott vendég élvezte. A hagyományos gulyást az ő külön patentye szerint Herczeg Vincze főzte, a gasztrikus ellátás egyéb igényeit az ottani Nyári fele vendéglő izletes jőfőztje elégítette ki. A kirándulásnak gyönyörű tavaszi idő kedvezett, és a társaság Rudiek muzsikája mellett fesziteien jó hangulatban az egész napot az erdőben töltötte. A hölgyvilágból jelen voltak: Batha Lászlóné, Becsey Lászlóné, Draskóczy Jenőné, Edit és Margit, Droszt Artúrné, Fekete Imréné, Földes Bernátné, drné, Halász Ferencné, Hoffmann Elvira, Halász Sándorné, Heinz Ivánné, Huber Gyuláné, Emmi és Adrien, Heffler Rikárdné, Kátser Sándorné, Kovács S. Endréné drné, Mici, Nesz és Biri, Marek Károlyné, Tölgyesy Ferencné drné, Vajda Barnáné és Zmeskal Györgyné.

— A tanítók fizetésrendezése. Az Országos Törvénytarban tegnap jelent meg a tanítók illetményeinek rendezéséről szóló két törvény 1913. évi XV. t.-c. és 1913. XVI. t.-c. cím alatt. Az előbbi törvények az állami elemi népiskolai tanítók illetményeinek mostani rendezéséről szólnak, közli az ismert fizetési osztálybeosztást az évi lakáspénzosztályokkal. A táblázatból kitűnik az, hogy a legkisebb kezdőjavadalmazás a VII. lakáosztályba sorozott állomás helyen évi 1200 korona, a mihez 240 korona lakbér járul. A legmagasabb fizetés az I. osztály 1. fokozatában évi 3200 korona, a mihez az I. lakáosztályba sorozott állomáshelyen 1000 korona évi lakáspénz járul. Igen érdekes a törvény deficiója, mely a tanítók nembeli különbségének jelzésére férfitanító és nőtanító kitételt állapít meg. — Az 1913. évi XVI. t. cikk, mely a községi és hitfelekezeti elemi népiskolai tanítók illetményeinek rendezéséről szól, az évi fizetést ugyanakkora összegben állapítja meg, mint az állami neptanítókat, de az évi lakáspénz maximuma csak 600 korona, mely 240 koronától 60 koronás fokozatokban emelkedik így. Mindkét törvényben újítás a tanítók minősítése, mely nem titkos, amelyet tehát a tanító megtekinthet. Az egyévi önkétszi szolgáltatást teljesítő tanítók ennek az egy évről a tartama alatt fizetés természetével bíró illetményeiknek 800 koronát meghaladó részére igényt tarthatnak. A fegyelmi büntetésként kiírt pénz bírságok az Országos Tanítói Nyugdíj és Gyámalap javára a tanítók fizetéséből levonhatók.

Tüzoltó júniális. Az ipolysági tűzoltó-társulat mint már jeleztük június hó 1-én, kedvezőtlen időjárás esetén június hó 8-án a „Parassa erdőben“ a hiányos szerelvények beszerzése czéljára júniális rendez. Belépti díj: személyenkint 1 kor. Felülfizetések, valamint adományok tekintve a humánus czélt köszönettel fogadják és hírlapilag nyugtáztatnak. Kivonulás testületileg reggel 9 órakor Villásreggeli d. e. 11 óra, ebéd d. u. 1 óra melyről a jégbehűtött sörökkel együtt 2 koronaért a Testület gondoskodik. Tünc kezdete d. u. 2 órakor

— A Szanatórium Közgyűlése. Felkérlek alábbi sorok közlésére: Az Augustza Kir. hercegnő és József kir. herceg védnöksége alatt álló József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület folyó évi közgyűlését június 1-én tartja Marosvásárhelyre. A közgyűlésre az egyesület tagjai a Marosvásárhelyre való utazásra és visszautazásra feláru vasuti jegykedvezményben részesülnek. Felkérem a helyi fiók tisztelt Tagjait, sziveskedjenek velem tudatni, hogy közgyűlésünkön résztvesznek-e, hogy Budapesten az egyesület központi irodájában a vasuti jegy váltására szolgáló igazolványról idejében gondoskodhassanak. Hámos Aladár dr. a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület hontmegyei fiókjának titkára. E helyen egyben köszönetét fejezi ki a szanatórium egyesület vezetősége a Hontmegyei népbanknak azért hogy 20 korona adományával egyedülállóan pénzintézeteink közül — hozzájárult a szegénysorsu tüdőbetegek támogatásához.

— Tüzoltó mulatság Fszemeréden. A felsőszemerédi önk. tűzoltóság e hó 25-én táncmulatságot rendez. Belépti díj személyenkint 1 kor. családjegy 2 korona.

— A leányiskola önképzőköre. Az ipolysági m. kir. állami polgári leányiskola „Arany János“ önképzőköre e hó 31-én d. u. 5 órakor az iskola nagytermében zárógyűlést rendez.

Műsor:

1. Kehler B. Nyitány II. Rákóczy Ferencz fogságából, Zongorázza Dabis Róza IV. oszt. t.
2. Erdélyi Z. Miért is vagyok oly kincs. Monológ. előadja Grósz Erzsébet III. o. t.
3. Murai K.: Az új nevelőnő.

Személyek: Igazgatónő: Juhász Margit, Róza Fekete Teréz, Mari Draskóczy Ilgénia, Tini Grósz Erzsébet, Gizli Bartos Olga, Ella Büchler Gizella, Terka Tréber Margit, Klári Málk Ilona, intézeti növendékek. Zsuzsi cseléd Huber Jolán.

4. Altai M.: A parasztruha. Monológ, előadja Grósz Róza IV. o. t.

Személyek: Dombayné Bánszky Etelka, Klárka Lamos Edit, Emma Dabis Róza, Domjáné leányai, Kati, szakácsnő: Marczy Mária, Olga Neumann Mária, Erzsike Herz Lenke, Honka Mészáros Gizella, Béla Gansel Sarolta Dombayné nővendékek

6. Hetényi Falk: Főzőiskola. Énekes moka, Személyek: Bogárdiné, igazgatónő Bánszky Etelka Janka Czeczko Eleonóra, Margit Tóth Gizella, Vilma Mojis Ilona, Edit Büchler Margit, Edit Gutman Adél Zsuzsi szakácsnő, Kohn Irén, főzőiskolai növendékek

— Az Iparos kör futbal köre. A sport-szellem dícséretes terjedését mutatja az a lelkes mozgalom, mely az iparoskör tagjai között keletkezett. Egy football csapat alakítása iránt tett indítványt a kör igazgatósága felkarolván a szükséges felszerelést beszerezte, és a tréning csakhamar kezdetét vette. Csütörtök délután alakult meg végleg az Ipolysági Iparoskör football Csapatja, (I. I. F. C.) huszonkét taggal. Kapitánynak Tiesinszky Miklóst, bírónak Vajda Istvánt és szertárosnak Hopfinger Gyulát választották meg. A csapatok minden nap hat óra után játszanak a vásártéren. A játékosok kvalitásából és ambiciójából következtetve, nemsokára e téren is figyelemre méltó fog az iparoskör felmutatni. — A tervbe vett, és a kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztott tavaszi mulatságot a kör nem mint jelezve volt június hó 1-én, hanem június hó 15-én tartja meg. Elsején ugyanis a tűzoltóegyesület tart júniális és így előzékenységből az iparoskör más napot választott.

— A közigazgatás köréből. Kallós László dr. vármegyei aljegyző egészségi okokból három havi szabadságra ment, melyet a békésgyulai József kir. szanatóriumban fog tölteni.

— **A posta és táviró köréből.** A budapesti posta igazgatóság Lendvay József dr. posta táv. titkár az ipolysági postahivatal ideiglenes vezetőjét mivel megbízatása lejárt, a posta igazgatóságához visszahívta, s helyébe a posta főnöki állás végleges betöltéséig Alföldy József dr. fogalmazót bízta meg a hivatal vezetésével.

— **Irodalmi társaság Léván.** E hó 25-én alakul meg Léván a Reviczky-társaság, mely a magyar irodalom és művészetek ápolását tűzte ki célul. Az előkészítő bizottság lelkes felhívásban fordul a környék és a szomszéd vármegyék közönségéhez, hogy a kulturális cél elérésében a magyar irodalom és művészet hódító munkájában egyesült erővel támogassák.

— **A legifjabb sportklub házi versenye.** Az ipolysági iparostanulók kebeléből alakult „Ipolysági Törökös Sport Klub” e hó 25-én a vásártéren lévő sportpályáján rendezte első házi versenyét, A verseny sorrendje. 1. 100 méteres síkfutás elődöntő, 2. Magasugrás, 3. 200 méteres síkfutás, 4. 100 méteres síkfutás döntő, 5. 200 méteres síkfutás döntő, díj a klub l. II. és III-ik bajnoksága, 6. football mérkőzés a Balassagyarmati Kereskedő Ifjak Klubjával. Belépődíj. Ülőhely 60 fillér. Állóhely 30 fill. A tiszta jövedelmet a klub atlétikai eszközeinek beszerzésére fordítják. Kezdeté délután 4 órakor. A közönség pártfogását és megjelenését kéri az Ipolysági Törökös Sport Klub vezetősége

— **Színészek Ipolyságon.** Hidvégi Ernő országoserte előnyösen ismert első magyar staggione szintársulata e hó 29-én kezdi meg 10 estére terjedő vendégjátékát Ipolyságon a városháza nagytermében. A társulat a vidék legjava erőiből van összeállítva. Műsora a legújabb színpadi termékek következő nagy sikert ért darabjait öleli fel: A mumus. A faun. Az ostrom. Az isteni szikra. Szerelm iskolája. Rablólovag. Kisértetek. Első és második. Tavasz ünnep. Sárga liliom Kis lord Mayerék. Miniszterelnök. Innocent. Az előzetes intézkedések végett — a társulat művezetője Ajtai Kovács Sándor már városunkba érkezett.

— **Baleset egy iparvasutnál.** Wolfner S. budapesti fakereskedő cég bernecei iparvasutjánál elég sűrűn fordulnak elő a balesetek és szerencsétlenségek. Mult pénteken is majdnem végzetessé válhatott bal eset érte az erdei munkából hazatérő nap-számosokat. Ugyanis a munkások a fűvel megrakott kocsiokon ereszkedtek le a meredek hegyoldalból s a völgyben lévő váltónál a sebesen rohanó kocsi között az első a sínekből kiugorva felborult s a rajta álló Bartus István munkást a reá zuhanó fa maga alá temetve annak egyéb kisebb sérülésein kívül bal combját töben eltörte. A megtartott hatósági vizsgálat kiderítette, hogy a balesetet a váltónak illetéktelen kezek által történt elmozdítása okozta, s miután hasonló baleset csak ez évben is már több fordult elő, üdvös volna ha a cég drágának tartaná nem csak a fát, hanem az emberéletet is s a váltók mellé állandó őrköt állítana s így jövőben hasonló baleset elkerülhető volna.

— **Évzárás a r. kat. népiskolában.** Az ipolysági róm. kat. népiskolában a folyó tanévi záró vizsgálatokat a következő sorrendben tartják meg: Május hó 31-én d. e. 8 óratól hittan vizsgálat

Junius hó 2-án negyed 8 órakor ünnepi Veni Sancte, a mely után 8 órától az I. leány osztály fél 10 óráig, ugyanakkor fél 10 órától 11 óráig a II-ik leány osztály és azután déli 12 óráig a III. leány osztály vizsgálata, délután 2 órától a IV-VI osztályok vizsgálata, Junius 3-án 8 órától fél 10-ig az I. fiú osztály vizsgálata fél 10 órától 11-ig a II fiú osztály vizsgálata, 11 órától 12 óráig a III. fiú osztály vizsgálata, 2 órától a IV-VI. osztályok vizsgálata, Junius hó 4-én fél 8 órakor ünnepi Te Deum a mely után a bizonyítványokat osztják ki, A bizonyítványok kiosztása után a ma anvizsgálatokat tartják meg.

— **Állatdíjazás Nagycsalomján.** E hó 18-án tartotta a gazdasági egyesület az ipolnyéki járás területére kitzött állatdíjazást Nagycsalomján. A szomszédos Balogon és Ipolykeszin ahol a legszebb tenyészanyag szokott lenni ugyan bucsu volt és ezért sokan nem hozták el állataikat, de aki elhozta az egytől egyig alkalmas lett volna a díjazásra. Sajnos a kormány nem adott annyit, hogy mindenkinek jusson, mondotta Bolgár János elnök — így a bemutatott 23 tehén között 5 díj lett kiosztva Balás Mátyás nagycsalomjai, Rados Frigyes inámi, Varga István csalomjai, Gemer László csalomjai és Cseri testvérek balogi kisgazdák között üsző díjat Varga Pál nagycsalomjai, Cibulya Pál kökeszii, Póthos István pandur csalomjai, Ivanits Pál ipolykeszii, Csery testvérek balogi, és Egry István gyürkii lakosok kaptak. Nagyon meglátszik a tenyészeten, hogy itt már 1882-ben importált simenthali bikák ivadékai kerültek bemutatásra, csak az a kár, hogy tejelési képességükről nincs tájékoztatónk, mert külső formára mind prima az állat. Eppen alkalmoszerű is volt a díjazás, mert a bucsut tartó községek vigabban itták az áldomást. Még a legkisebb 10 koronás díjjal is megvolt Egry uram elégedve mert nem tekintette a pénzösszeg nagyságát de a „garanciát.” Díjazás után a bizottságot Bolgár János vendégszerető uri házában látta vendégül.

— **Baleset építkezésnél.** Csókás Sándor bernecei ács e hó 19-én a káptalanutcai Martinek féle ház fedélepitésénél a háztetőről leesett, és a bal vállpercét és egy oldalbordáját betörte. A kózkórházban ápolják.

— **Üdülő helyek Székelyföldön.** A maros-vásárhelyi „Székely Társaság” a Székelyföld 23 egészséges, pormentes, kitűnő levegővel és vízzel bíró helyét — legtöbb híres gyógyfürdők közelébe — nyári üdülő telepeket szervezett, melyeken a szegényebb sorsú tisztviselők olcsón juthatnak lakáshoz és ellátáshoz. Az ezekről szóló tájékoztatást bárkinek díjtalanul küldi meg Szentgyörgyi Dániel a társaság titkára, Marosvásárhelyt.

— **Gyermek kiállításokat** azért rendeznek, hogy az egyes tápanyagok értékét megállapíthassák. A legnagyobb díjak nyertesek azok a szülők, akik elválasztás pillanatától kezdve Phosphatine Falières el táplálják a gyermeket, mert ki azzal táplálkozik, szépen fejlődik és nem kap bélhurkot. Világhírű gyermekorvosok egyhangú véleménye, hogy a gyermek táplálását az elválasztás idejétől a legelőkeltebben a világszerzte kedvelt „Phosphatine Falières” tápszerrel eszközölhetjük.

— **Vasárnapi korcsmazárás.** Bakabányáról je entik lapunknak : Petrások Agoston plebános indítványára melyet Bujna Márton ev. lelkész is aláírt, a közs. képviselőtestület május hó 16-án tartott rendes tavaszi közgyűlésében egyhangu határozatot hozott, mely szerint az italmérősek ezentul szombat esti 10 órától hétfő reggeli 4 óráig zárva tartassanak s ezen idő alatt a korcsmárosok csak a korcsmán kívüli fogyasztásra árusíthatnak italokat. A határozat csak birtokon kívül felebezhető. Kiáltóan követeli ezt már régen népünk erkölcsi, anyagi és szellemi érdeke, a lakosság békéje.

A japánok gyakorlati érzéke azonnal felismerte az új „BERSON” gummisarok számos előnyét!

Japán levélhordó. Fordéru taposás, hisiklás, tárcaság, az idegek rázkódtatása kizárva! Bersonművek Budapest, VII. 0000

IRODALOM ÉS ZENE

(*) Vasárnapi Ujság május hó 18-iki száma sok kiválóan érdekes képet közöl az újvidéki repülőnapról, a Szépművészeti Múzeum új szoborgyjűjteményéről, a pestvidéki versenyegylet lovasszenyéről, a Nemzeti Színháznak a párisi színházi kiállításra küldött díszleteiről (Ivanfi Jenő ezikkevel), a napokban tartott tóru esszévökről, a kiutyakiállításról, stb. Szépművelmi olvasmányok: Kvassay Ede regénye, Kanizsay Ferenc novellája, Könyve Tóth Kálmán vers., Chopin Aladar színházi ezikke Wagner Richardról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték, srb. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedeve öt korvna a Világkrónikával együtt kat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában Budapest, IV. Egyetem-utca 4. szám.) Ugyaní megrendelhető a Képes Néplap a legelőkelőbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

(*) A mostani Bayros-kiállításról közöl tizenhárom érdekes képet a Várdi Antal és Falk Zsigmond dr. szerkesztette s immár harmincnyedik évfolyamát járó Ország Világ e heti száma. Katona Nandor kiállításáról is van benne öt szép kép

Nem lesz többé nedves lakás! Nem lesz többé nedves padló!

mert a „BIBER” absolut vízhatlan szigetelő, lehetővé teszi mindennemű nedves és vízállásos helyiségek tökéletes szárazzá tételét.

„BIBER”-rel bármely kőműves végezhet szakszerű szigetelést. „BIBER” megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is.

Prospektust, használati utasítást és minden egyéb felvilágosítást készséggel ad: **A „BIBER-MŰVEK” egyedelarusítója EGGENHOFER Albert** f. kereskedő és vállalkozó **IPOLYSÁGON.**

Egyéb jó illusztrációk; „Május királynéjának ünnepe Schakespeare szülővárosában; stb. — A lap irodalmi részébe, regényeket, elbeszéléseket, kritikai cikkeket avagy kölleményeket irtak: Bende János, Bicsédy Tibor, Boldogh Lajos, Fak Zsigmond dr., Gyöngyössi Nándor, Váradi Antal, Versényi György, Tartalmas rovatok; Színház, Művészet, Irodalom, Hírek, Zene sport stb. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal (Budapest, V, ker, Hold-utca 7), ahová az e öfizetési pénz is beküldhető, A lap ára félévre 8 kor.

(*) **A milliomos fia.** Sebők Zsigmond új regénye mind sz. lesebb korú érdeklődést kelt a Jó Pajtás-ban. Vidám és megkapható fordulatai, kitűnően megrajzolt alakjai, a budapesti gyermekéletből való levegője révén ez lesz a legkitűnőbb magyar gyermek-regénynek egyike s a Jó Pajtás olvasói máris nagy gyönyörűséggel olvassák. A magyar gyermekek e kedves lapjának legújabb, május 18-iki számában a lap főmunkatársa, Benedek Elek irt verset Szabóné Nógáll Janka elbeszélést, Mauks Kornélia befejezi érdekes meséjét, Schöpflin Aladár kedves cikket irt, Sress Imre tréfas versikéket ad, Keményffy Jenő szép képet rajzolt, Zsigabácsi mulattató mókáinak egyikét mondja el, Rákosi Viktor folytatja pompás regényét, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki e szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

(*) **A Nap a magyar újságírás szentéje.** A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszmék és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és törhetetlen szószólója. A legmodernebb, legfrissebb és legkitűnőbb lap. A magyar riport uttörő mestere. Főszerkesztő: Braun Sándor, Dr. Hajdu Miklós társszerkesztő. Munkatársai: a magyar újságírás kitűnő segei. Példányszáma amerikai újságé: 155.000 példány naponként. Egy szám 6 fillér. Előfizetési ár: egy évre 18 korona, félévre 9, negyedévre 4 korona 50 fillér, egy hónapra 1 korona 6 fillér. A Napot megérkezése után kívánatra a omál házhoz szállítja A Nap kihordó szervezete.

NESTLÉ FÉLE
régbevált **GYERMEKISZT**
a legjobb és legolcsóbb
DOBOZA K 1.80 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN
Próbadozót ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien, I. Biberstr. 84.

Ipolysági piaci árak

május 13.

	K. f-től	K f-ig
Buza	20 40	20 60
Rozs	17 —	17 60
Árpa	18 —	19 —
Zab	19 —	20 —
Tengeri	17 —	18 —
Burgonya 1 méter	5 60	5 80
Lud (kilonként)	1 60	1 70
Tyuk (páronként)	3 20	3 60
Csibe (páronként)	3 20	3 70
Tojás 1 darab	05	06
Marhahus 1 klgr.	1 68	
Borju hus 1 klgr.	2 —	
Sertés hus 1 klgr.	1 76	

Eladó

a Weinberger-féle Iskola-
utcai

ház kerttel.

1-3

Képeslapok nagy választékban kaphatók NEUMANNAL Ipolyságon.

Köhögés

és rekedtségnél, tüdőkatarrus, vagy számarhurutnál az emberek millióia

KAISER-féle mell-karamellát

használgják a három fenyő jelzéssel

6050 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosok és betegetől, tanuskodik a :- biztos eredményről. :-

Könnyen emészthető és igen jó ízű bonbonok.

Csomagja 20 és 40 fillér. :- :-
:- :- :- :- Doboza 60 fillér.

Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában. :-

1878 óta! Mindenütt bevált híres, közkezdelt minden létező házi-szert felülmul.
THIERRY A. gyógyszerész BALZSAMA

Csak a zöld apáca védjeggyel valódi.

Törvényileg védve.
Ezen balzsam: 1. Utólérhetetlen gyógyhatású tüdő és mellbetegségeknek, enyhíti a katarhust, megakadályozza a tüdőgyuladást s gyógyulást hoz az ilyenemű legmakacsabb betegségeknek is. 2. Kitűnő hatású torokgyulladásnál, rekedtség és gégebetegségeknek. 3. Mindennemű lázt gyökeresen megszüntet. 4. Gyógyit mindennemű májbetegséget, gyomor, bélbántalmakat, gyomorgörcsöt, szaggatást, asthmát, elnyálkásodást, puffogást, gyomorgéget, felpuffedést stb. 5. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál. 6. Enyhe hatású hashajtószer, vértisztító, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő és elősegíti az emésztést. 7. Kitűnően bevált fogfájásnál, lyukas fogak szájbőznél, fogviznek használva erősíti a foghúst, megszünteti a száj vagy gyomortolerodó büzt. 8. Gillsz-ták ellen biztos hatású. 9. Küls leg minden sebet, sebhelyet, orbáncot láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, tagyott testrészeket pörsen seket, kiütések t, fejfájást, zugást szaggatást, csúzt és füllantalmakat gyógyit. Minden háznál különösen influenza, kolera és más járványoknál kéznél legyen.

Vigyázzunk a zöld apácával ellátott védjegyre!

Ezen balzsamból lefekvés előtt egy vagy két kanál cukorral bevéve vagy a nélkül ugyszólván egészséges virradást jelent.

Minden hamisítás, utánzat és más balzsamok hasonló védjeggyel való eladása büntetés terhe mellett törvényileg tiltva van.

12 kis vagy 6 nagy vagy 1 küllőleges családi üveg ára K 5 60 Kisebb rendelés mint 12 kis vagy 6 nagy üveg nem lesz szállítva. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny áengedmény. Budapestben kapható: Pörök József gyógyszer-tárban s a legtöbb gyógytárban. Nagyban kapható Thalmyer és Seitz, Kochmeister utócai Radano-its Testvérek drogueriákban Budapestben valamint az ország minden gyógytárban. Ahol nincs lerakat, ott rendeljünk THIERRY A Orangyal-gyógyszertárból PREGRADA (Rohitsch-Sauerbrunn mellett).

Sirkövek

nagy választékban
= kaphatók =

Neumann Jakob
sirkőraktárában
Ipolyságon.

Figyelem!

Van szereném a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a már több éve létező

kelmefestő, vegytisztító és fehérenemű mosó intézetem

ujjonan berendezve azt a főtérre a Schük-félé házban március 1-től át-hel ztem.

Ért is ugya vidéki, mint a hely-beli megbízatásokkal március 1-től a S. hűk-félé házban kérem fölkeresni. Pontos és jó munkáról biztosítva további szíves pártfogásukat kérem

kiváló tisztelettel
HESZ GÉZA
kelmfestő és tisztító.

Tisztviselői család

a jövő tanévre teljes ellátásra elfogad

uri házból való gimnazistát.

Cím a kiadóhivatalban.

390/2 1913. szám.

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán üresedésben lévő ipolyszalkai rendszerített segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazása 1000 korona fizetés és 200 korona lakbér.

Okmányolt kérvények június hó 5-ikének d. e. 12 órájáig nyújtandók be hivatalomnál, a választást június hó 5-ikén délután fél 4 órakor ejtem meg Ipolyszalkán a körjegyzői irodában.

Szob, 1913. május hó 13.

Keve
főszolgabíró.

1272. 1913. sz. tkv.

Ujabb árverési hirdetményi kivonat

A vámosmikolai kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Cselka Ágnes nagybörzsönyi lakos végrehajtató kérelme folytán Horváth István és Mária Borbála nagybörzsönyi lakosok végrehajtást szenvedők ellen 150 kor. tőke, ennek 1911. évi március hó 11-től járó 5 százalék kamatai 50 kor. 30 fill. eddigi, valamint 14 30 fill. jelenlegi és a még felmerülendő költségeknek, valamint az ezuttal elrendelt csatlakozás folytán Kádár Kálmán javára 56 kor. 30 fill. tőke, ennek 1904. május 25-től járó 5 százalék kamata és 31 kor. 80 fill. költségnek és Stöckl Fülöp javára 53 kor. 50 fill. tőke, ennek 1910 május 17-től járó 5 százalék kamata, és 27 kor. 10 fill. költségnek kielégítése végett az árverést elrendelte.

Minnek folytán Nagybörzsöny község-házánál 1913. évi június hó 21-én d. e. 10 óra-kor megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog a nagybörzsönyi 1427. sz. tjkvben A 1. sor. 216. hrsz. a, végreh. szenvedők tulajdonául felvett „présház a beltelekben“ nevű egész ingatlan 800 kor. ezennel meg-

állapított kikiáltási árban Dr. Reiner Lőrinc korábbi árverési vevő ezen az újabb árverésen részt nem vehet. Jelen kérvény költsége 12 koronában állapítatik meg.

Árverési feltételek.

Árverezni szándékozók bánatpénzül kötelesek az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a bánatpénznek a bíróságnál esetleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni, a bánatpénzt pedig a megigérendő vételár 10 százalékja erejéig nyomban kiegszíteni.

2. Az ingatlan csak a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ ért vagy ennél magasabb vételárért fog eladatni.

3. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap, a második ugyanezen naptól számított 60 nap, a harmadikat ugyanezen naptól számított 90 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számított 5 százalék kamatokkal együtt az ipolysági m. kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnál lefizetni.

Kir. járásbíróság tkvi hatósága Vámosmikola, 1913. évi március hó 22. én.

Szláby s. k.
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Katona
kir. tkvezető.

1737. 1913. tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy a balassagyarmati takarékszövetkezet végrehajtónak Salgó Gyula és társai végrehajtást szenvedők elleni 7350 korona tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a területen levő Erdőszelestény község erdőmegi 30 sz. tjkvben A I sor, 340 hrsz. ingatlanból B 14 és 15 alatt Doman Fülöp Vilmos nevében álló 7/12 rész,

a 37 sz. tjkvben egészen Doman Ödön és Róth Gusztávné sz. Doman Helén nevében álló A I. 2. 5-7 sorsz. 181/a-1, 356/a-1, 436/a-1, hrsz. s a közösből 6/508 rész,

a 182 sz. tjkvben Doman Fülöp Vilmos Doman Ödön és Róth Gusztávné sz. Doman Helén nevében álló A I. 9 sor, 8/508-ad rész közös legelőrész,

a 183 sz. tjkvben A I. 9 sorsz. ugyanazok nevében álló 8/508-ad közös legelőrész a 201/b sz. tjkvben egészen Doman Ödön és Róth Gusztávné sz. Doman Helén nevében álló A II. 1-3. 6. 7. sorsz. 104/b-1, 180/b-1, 201/b-1, 357/b-1, és 432/b 1, hrsz III. 1-3. 6. 2. sorsz. 104/c-1, 180/c-1, 201/c-1, 357/c-1, és 431/c-1. hrsz,

a 202 sz. tjkvben A I sor 328 hrsz. ingatlanból Doman Fülöp Vilmos, Doman Ödön, és Róth Gusztávné sz. Doman Helén nevében álló $\frac{1}{3}$ rész a 211 sz. tjkvben egészen Doman Ödön és Róth Gusztávné sz. Doman Helén nevében álló A I. 1-6 sorsz. 181/b-1, 303/b-1, 346/b-1, 431/b-1, hrsz és a 6/508 rész közös legelőrész, végül

a 266 sz. tjkvben egészen Doman Fülöp Vilmos nevében álló A I. 3. 7. 14-16 18-20 sorsz. 104/c-2, 201/c-2, 356/a-2, 356/b-2, 357/c-2, 431/b-2, 431/b-2, 432/c-2, h sz. s II. 1. 4. 6. 10. 14 sorsz. 104/b-2, 180/b-2, 201/b-2, 304/b-2, 357/b-2, 422/b-2, hrsz összesen 892 K. törvényes bees rtékű ingatlanok 1913 évi július hó 16-án d. e. 10 órakor Erdőszelestény község házában a megállapított kikiáltási ár 10 száza és annak bánatpénzül letétele mellett a beszáron autis, de a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ án alul nem fog elárvereztetni.

A vételár az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30. 60 és 90 nap alatt 3 egyenlő részletben 5 százalék kamattal együtt lefizetendő, A bánatpénzt az utolsó részletben beszámítja. Az árverési feltételek a bíróságnál mint a fent megjelölt községi elöljáróságnál megtekinthetők.

Kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

Ipolyság 1913 évi április hó 30. napján

Oravetz Béta s. k.

kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelül.

Schön Alajos

kir. tkvezető.

A NAP

Főszerkesztő: Braun Sándor.   Kiadótulajdonos: Mérei Jenő.

<p>Budapestben egy szám</p> <p>ára 4 fill.</p>	<p>a magyar újságírás szencziója, a magyar közönség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója.</p> <p>Minden jó magyar ember olvassa a NAP-ot.</p> <p>TESSÉK ELOPIZETNI!</p> <p>Egy évre 18 K Negyedévre 150 K Félévre 9 K Egy hónapra 160 K</p>	<p>Vidéken egy szám</p> <p>ára 6 fill.</p>
--	---	--

FÉNYES EREDMÉNYT HOZ

A NAP minden apróhirdetése, mert naponta 55.000 havonta 4.130.000 példányban jelenik meg és mindenki olvassa!

A NAP apróhirdetési levelezőlapja 10 szögig 70 f. 2) szögig 1 k. 40 f. 40 szögig 2 k. 80 fillér.

*Kapható a dohánytözsdekben!

R a g á l y o k e l l e n

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek télen fokozottabb erővel lépnek fel mint más évszakokban. miéért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása gyors és biztos, miéért is az összes orvosok betegágyak fertőtlenítésére antiseptikus köztözekeknel (sebekre és daganatokra) kéz-és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek, altesti irigációra stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM- SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan 1% lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőnél is; szépíti, megpuhítja és illatosá teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona

Podormenta Lysoform

erősen antiseptikus hatású szájviz. Szájbüzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre. Eredeti üvege 1 kor. 60 fill.

Az összes lysoformkészítmények kaj hatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az Egészség „és fertőtlenítés” című érdekes környvet.

Ahol lysoform nem volna kapható, oda közvetlenül is küldünk 6 kor. előzetes be-
küldés esetén 3 üveg lysoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

::: Ipolyságon az Ujvárosban :::

Egy utcai ház

a legszebb helyen, gyönyörű telekkel utcai, udvari lakásokkal jutányos áron s kedvező fizetési feltételek mellett ELADÓ.

::: Eövebbet FARKAS-nál Ujváros. :::
Ügynökök kizárva.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez.

Rézkénporral poroz és

Bagollal öli a szőlómolyt:

mert a FORHIN a sokszorta megjavított bordói keverék és számtalan köszönő- és elismerő-levéltanúsága szerint mindenütt a legnagyobb meglepéssel használják. A

FORHIN-nak nincs üledéke, vízbe dobva azonnal oldódik és biztosan pusztítja a perenosporát; egy kész anyag. Főalkatrésze rézgalic. Tapadóképesége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele: használata óriási munka- és pénzmegtakarítást jelent, mert az anyag teljesen kész!

használnak saját érdekében Californiai lét, a gyümölcsrovarok elleni védekezés: e rovarenyvet minden kártékony rovar lekötésére, rovarfogó övet az összes kártékony rovarok elfogására. Laurinát a rovarok ellen nyári védekezésre Lauril Karbolineumot a rovarok elleni téli védekezésre Lauril oltóviaszt az oltványok nemesítésére, Ichneumint a zsenge virágok permetezésére. Nicotin Quassia-kivonatot fűszkolák permetezésére. Topomort mezei egerek pusztítására. Pampit rovarok és darazsak elfogására. Tessék mindezen cikkekről kimerítő leírást és használati utasítást kérni, melyet ingyen és bérmentve küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggyár
BUDAPEST, VI., Váci-ut 93,

valamint képviselő: NEDECZKY és TÁRSA Balassagyarmat.

I-SZÖR
kevesebb
a gond.
II-SZÖR
kevesebb
a munka.
III-SZÖR
kevesebb
a munkabér!

A VILÁGHÍR
ES LEGUJABB RENDSZERÜ

BOLINDER NYERSOLAJ- MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

ANYOS IMRE

czégnél
kaphatók

BUDAPEST, VI. PODMANICZKY-UTCZA 17.
Telefon 12-76.

Legkisebb nyersolajszükséglet!
Feltétlen jótállás!

Jutányos árak!
Kedvező fizetési feltételek!

Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket.

Vizsgalapok

100 drb. a 1-10 fillérért

Iskolai bizonyítvány

1 drb. 2 fillér

kapható Neumann Jakab papir kereske-
désében

IPOLYSÁG.